Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

บทความวิจัย

ผลงานสร้างสรรค์ชุด : ความอบอุ่น กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยกรรมวิธีวัสดุผสม เพื่อนำเสนอกระบวนทัศน์ภายใต้บริบทครอบครัว

CREATIVE WORK SERIES: WARMTH THE PROCESS OF CREATING WORKS USING MIXED MATERIAL METHODS TO PRESENT A PARADIGM WITHIN THE FAMILY CONTEXT

เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ (CHALOEMPHONG PHIMTHEP)*

วันที่รับบทความ 13 มีนาคม 2566
วันที่แก้ไขบทความ 6 พฤศจิกายน 2566
วันที่ตอบรับบทความ 17 พฤศจิกายน 2566

บทคัดย่อ

"ความอบอุ่น" ผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบวัสดุผสม เกิดขึ้นโดยอาศัยความบันดาลใจจากอิทธิพลความรักความผูกพันภายใต้ครอบครัวเกษตรกรรม โดยอาศัยแนวคิดการสร้างภาพระลึกเพื่อย้อนเวลา และทบทวนความทรงจำผ่านการคำนึงถึงบุคคลในครอบครัวบนพื้นที่แห่งวิถีชีวิตที่คุ้นตาต่อการดำรงวัฏผ่านวิถีชีวิตเกษตรกรรมจากประสบการณ์ส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ซึ่งเป็นกระบวนทัศน์ภายใต้บริบทครอบครัว โดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ผ่านกรรมวิธีทางด้านทัศนศิลป์ประเภทสื่อผสม มีวัตถุธาตุจากความเกี่ยวพันซึ่งเป็นสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้จากร่องรอยการประกอบอาชีพของบิดา อาภรณ์ของมารดา ตลอดจนลูกไม้ใบหญ้าจากถิ่นฐานของผู้สร้างสรรค์ เรียงร้อยและผสานประกอบเป็นภาพจากมโนทัศน์แสดงภาพบุคคล เรื่องราว เนื้อหาแห่งความทรงจำ ออกมาในรูปแบบผลงาน

* นิสิตสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, E-mail.: Tugw6278@gmail.com
student, Education Program in Art Education, Faculty of Education, Thaksin University)

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

สร้างสรรค์ทางด้านทัศนศิลป์ ผลสัมฤทธิ์และองค์ความรู้ที่ได้เกิดเป็นผลงานสร้างสรรค์จำนวน 3 ชิ้น และการสะท้อนสารัตถะแห่งความรัก ความอบอุ่น ในพื้นที่แห่งสัมพันธภาพบนพื้นที่ของจินตนาการ

คำสำคัญ: ความอบอุ่น / สัมพันธภาพของครอบครัว / เทคนิคผสมในงานสร้างสรรค์

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

Abstract

"Warmth" creative works in the form of mixed materials Born from the inspiration from the influence of love and relationship under the farming family. based on the concept of creating a memorial to go back in time and revisiting memories through taking into account family members in the familiar way of life To maintain the cycle through the agricultural way of life from the creator's personal experience, which is a paradigm under the family context. using the theory of creativity through the process of mixed media visual arts There are relics from the relationship, which are objects, utensils from the traces of his father's occupation. Mother's garments, as well as the vegetation of the Creator's homeland. arranged and merged into images from the concept of portraits, stories, contents of memories Come out in the form of creative works in the field of visual arts. Achievement and body of knowledge that resulted in 3 creative works and a reflection of the essence of love and warmth in the relationship area. in the space of imagination

Keywords: warmth / family relations / mixed techniques in creativity

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

บทนำ

ครอบครัวผู้เขียนเป็นครอบครัวที่อบอุ่น ในวัยเด็กผู้เขียนได้รับความอบอุ่น ความรัก ความห่วงใยจากครอบครัวเสมอ ครอบครัวของผู้เขียนมีด้วยกันทั้งหมด 4 คน มี พ่อ แม่ น้องชาย และตัวผู้เขียน ความสัมพันธ์ของผู้เขียนกับบุคคลในครอบครัวเป็นความสัมพันธ์ที่ดีเสมอมา ตั้งแต่ในอดีตและปัจจุบัน แต่ในปัจจุบันต้องห่างเหินกันเนื่องด้วยผู้เขียนและน้องชาย ต้องย้ายมาอาศัยที่ต่างจังหวัดเพื่อเรียนหนังสือ ทำให้การติดต่อพูดคุยและการทำกิจกรรมร่วมกันในช่วงเวลานี้ต้องลดน้อยลงไปบ้าง แต่ผู้เขียนยังคงคิดถึงและสัมผัสได้ถึงความอบอุ่นของคนในครอบครัวและวิถีชีวิตของผู้เขียนเสมอ วิถีชีวิตครอบครัวของผู้เขียน มีลักษณะทางสังคมเป็นแบบชนบททางภาคใต้ วิถีชีวิตคนใต้ในชนบทเป็นวิถีที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติมาช้านาน ประกอบด้วยลักษณะภูมิประเทศที่สมบูรณ์ มีทั้งพื้นที่ราบ ป่าไม้ ภูเขา หาดทราย น้ำตก ทะเลสาบ ทำให้เกิดการประกอบอาชีพเพาะปลูกทางการเกษตร ประมง มีการดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายสอดคล้องกับพื้นถิ่นที่อยู่อาศัย และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม การประกอบอาชีพ นิยมปลูกยางพารา ปลูกปาล์ม ทำประมง ทำสวนผลไม้

อีกทั้งครอบครัวผู้เขียนยังปลูกพืช เช่น มะพร้าว ขนุน มะม่วง พืชผักสวนครัว เลี้ยงปลาไว้บริโภคและเป็นอาชีพเสริมระหว่างรอเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน ในช่วงเย็นของทุกวัน และในเวลาว่างช่วงวันเสาร์อาทิตย์ ผู้เขียนและน้องจะไปช่วยพ่อและแม่รดน้ำต้นไม้ ใส่ปุ๋ย และดูแลพืชพรรณต่าง ๆ เป็นช่วงเวลาที่ผู้เขียน น้องชาย และพ่อแม่ ได้ร่วมกันพูดคุยและทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสุขในบรรยากาศของวิธีชีวิตที่เรียบง่าย เรื่องราวในครอบครัว ส่งผลให้ผู้เขียนคิดถึงทั้งผู้คนรอบข้าง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายที่เต็มไปด้วยเรื่องราวภายในใจ เมื่อนึกถึงก็สามารถเกิดขึ้นมาในความคิดได้เรื่อย ๆ ไม่สิ้นสุด จนเกิดเป็นความรัก ความผูกพันและความอบอุ่น ที่มีคุณค่า การได้อยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้า รักใคร่ดูแลซึ่งกันและกัน การได้ร่วมกันทำกิจวัตรประจำวัน ใช้ชีวิตอยากเรียบง่ายตามวิถีชาวสวน ทำให้ผู้เขียนเกิดความผูกพันที่แสนอบอุ่นในครอบครัวและวิถีชีวิต มีความสุขและคิดถึงคนในครอบครัวอยู่เสมอ มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มีกำลังใจในการใช้ชีวิต

ในการถ่ายทอดแนวความคิดของตนเองผ่านผลงานสร้างสรรค์ ผู้สร้างสรรค์เลือกเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบสื่อผสม เนื่องจากสามารถใช้วัสดุ เทคนิค วิธีการที่หลากหลายเข้าไว้ด้วยกัน สามารถสร้างรูปทรง พื้นผิว ให้แสดงความรู้สึกตามที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ หากคำนึงถึงเอกภาพตามหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการสร้างผลงานได้จากวัสดุธรรมชาติ เช่น วัสดุจากพืช สัตว์ แร่ วัสดุสังเคราะห์ เช่น กระดาษ โลหะ โดยผู้เขียนเลือกใช้วัสดุธรรมชาติและผ้าที่ผ่านการใช้งานของบุคคลในครอบครัวมาใช้ในการสร้างสรรค์

จากความอบอุ่นในวัยเด็ก ผู้เขียนได้รับความอบอุ่น ความรัก ความห่วงใยจากครอบครัวเสมอ การได้อยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้า รักใคร่ดูแลซึ่งกันและกัน การได้ร่วมกันทำกิจวัตประจำวัน ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายตามวิถีชีวิตเกษตรกรรม ทำให้ผู้เขียนเกิดความผูกพันที่แสนอบอุ่นในครอบครัวและวิถีชีวิต มีความสุขและคิดถึงคนในครอบครัวอยู่เสมอ มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มีกำลังใจในการใช้ชีวิต จากความสำคัญเรื่องนี้ เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงความรู้สึกที่ผู้เขียนระลึกถึงในความอบอุ่น ความผูกพัน ความสุขสงบในวิถีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายของครอบครัวในอดีต โดยสร้างภาพขึ้นใหม่เป็นผลงานสื่อผสมรูปแบบกึ่งนามธรรม ผ่านวัสดุธรรมชาติและผ้าที่ผ่านการใช้งาน โดยใช้เทคนิคการปะติด การบีบสีโป๊ว การฉลุไม้ ถ่ายทอดอิริยาบถที่แสดงให้เห็นถึงความอบอุ่น ความผูกพัน ความรัก และความสุขของครอบครัวในวิถีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายในความทรงจำ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อนำเสนอสัมพันธภาพของครอบครัวเกษตรกรรมผ่านผลงานสร้างสรรค์ชุด ความอบอุ่น
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจากการนำรูปทรงธรรมชาติที่สัมผัสรับรู้มาสร้างสรรค์ใหม่เป็นรูปทรงที่แสดงบุคคลในครอบครัว และวิถีชีวิตเกษตรกรรม
3. เพื่อใช้องค์ความรู้ในทางเทคนิคสื่อผสมด้วยการปะติดโดยใช้วัสดุธรรมชาติและผ้าที่ผ่านการใช้งาน การบีบสีโป๊ว การฉลุไม้ แสดงความรู้สึกอบอุ่นในครอบครัว และวิถีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายของครอบครัว
4. เพื่อสะท้อนคุณค่าของสัมพันธภาพภายใต้บริบทครอบครัววิถีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายของผู้สร้างสรรค์

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากประสบการณ์ตรงที่ผู้สร้างสรรค์ได้สัมผัสและรู้สึกถึงจากความทรงจำเกี่ยวกับความผูกพันและสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความอบอุ่นในครอบครัวและวิถีชีวิตของเกษตรกรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2 .ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดขึ้นจากการนำรูปทรงธรรมชาติที่สัมผัสรับรู้ มาสร้างสรรค์ใหม่เป็นรูปทรงที่มีความหมายตามความรู้สึกเพื่อรวบรวมข้อมูลให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

3. วิเคราะห์วางแผนและตั้งข้อสังเกตในการใช้แนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึก เทคนิค และจินตนาการ เพื่อความเหมาะสมในการสร้างสรรค์ผลงาน

4. สร้างภาพร่างผลงานเพื่อให้เห็นภาพรวมของรูปทรง เทคนิคในการสร้างสรรค์ และการนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

5. ลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้เทคนิคสื่อผสม ด้วยการปะติดวัสดุธรรมชาติและปะติดผ้าที่ผ่านการใช้งาน การบีบสีโป๊ว การฉลุไม้ เพื่อแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับความอบอุ่นในครอบครัวและวิถีชีวิตเกษตรกรรม

6. นำเสนอผลงานต่ออาจารย์ รับคำวิจารณ์ และนำไปแก้ไขให้สมบูรณ์

7. นำเสนอผลงานที่สมบูรณ์ต่อสาธารณชน

วัสดุที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงาน

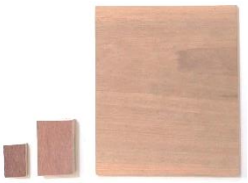
ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ ในเรื่องลักษณะของงานสร้างสรรค์ในเชิงศิลปะนั้น ศาสตราจารย์เกียรติคุณชะลูด นิ่มเสมอ ได้ให้คำจำกัดความว่า งานสร้างสรรค์นั้นเป็นศิลปะประเภทหนึ่ง มีองค์ประกอบที่ลึกซึ้งและซับซ้อนมากกว่าที่สามารถจะมองเห็นโดยปราศจากการตีความ สิ่งสวยงามหลายอย่างที่อาจเกิดขึ้นโดยการสร้างสรรค์ของธรรมชาติ แต่ก็ไม่ใช่งานศิลปะ ดังนั้นดวงอาทิตย์ตกดินที่เราว่างดงามจึงไม่ใช่ศิลปะโดยแท้ ก้อนหินที่ถูกน้ำชัดจนมีรูปร่างต่าง ๆ และอาจมีคุณค่าทางความงามแต่ก็ไม่ใช่ศิลปะ เพราะนั่นเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ แต่ม้านั่ง บ้านเรือน เขื่อนกั้นน้ำ ภาพเขียน หรือหินที่สลักขึ้นถึงจะมีรูปร่างสวยงาม หรือน่าเกลียดเพียงไรก็นับเป็นศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (ชะลูด นิ่มเสมอ, 2553: 27) ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้ ผู้วิจัยได้นำวัสดุต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากแนวความคิดมาผสมผสานให้เกิดผลงานในชิ้นเดียวกัน โดยส่วนประกอบของงานศิลปะที่คำนึงถึงได้แก่พื้นผิว รูปร่าง รูปทรง สี หลักองค์ประกอบศิลป์ และที่สำคัญคือความสมดุล ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องความสมดุลตามแนวคิดของรองศาสตราจารย์สมชาย พรหมสุวรรณ ซึ่งกล่าวว่าความรู้สึกถึงความเท่ากันในน้ำหนักซ้ายและขวาเป็นความเท่ากันทางความรู้สึก (Sensible Equilibrium) งานศิลปะหรืองานสร้างสรรค์ทางศิลปะที่ดีนั้นควรดูแล้วมีความสมดุลเพราะทุกครั้งที่สายตามองภาพสามารถมองเห็นและรับรู้การแบ่งกึ่งกลางเป็นสองส่วน โดยจินตนาการจากเส้นที่สมมติขึ้นเรียกว่าเส้นแกนกลางหรือกึ่งกลาง (Axis Line) การจัดความสมดุล จะทำให้งานศิลปะสร้างสรรค์มีความน่าดูหนักแน่นมั่นคง สบายตาต่อการรับรู้ (สมชาย พรหมสุวรรณ, 2548: 166 – 167) ส่วนหลักในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานมาจากวัสดุสังเคราะห์ และวัสดุธรรมชาติตามความเหมาะสมของผู้วิจัยที่นำมาใช้ โดยได้วิเคราะห์ลักษณะของวัสดุและความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังตารางต่อไปนี้

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ตารางที่ 1 ตารางแสดงรายการวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ที่	วัสดุ	ภาพประกอบ	ลักษณะ	ความเหมาะสม	การนำมาใช้
1	ผ้าที่ผ่านการใช้งาน	 ภาพที่ 1 เสื้อผ้าที่ผ่านการใช้งาน ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ	เสื้อผ้าที่ผ่านการใช้งาน ลักษณะบาง ไม่หดหรือย้วย แข็งกระด้าง ทนต่อการใช้งาน	เหมาะสำหรับนำมาตัดเป็นรูปทรงต่าง ๆ เพื่อนำมาปะติด บนวัสดุผิวเรียบ สามารถซ้อนทับได้หลายชั้นเพื่อให้ผลงานมีความน่าสนใจมี มิติและแทนค่าน้ำหนักของสี	ผู้เขียนได้นำผ้ามาใช้เพื่อปะติดลงบนแผ่นไม้เป็นบรรยากาศของสวนปาล์ม และรูปทรงของบุคคลในครอบครัว เพื่อให้เกิดเป็นมิติและแทนค่าน้ำหนักของสีในชิ้นงาน
2	วัสดุธรรมชาติ (ใบไม้แห้ง)	 ภาพที่ 2 ใบไม้แห้ง ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ	วัสดุธรรมชาติที่แห้ง สามารถคงสภาพเดิมอยู่ได้อย่างถาวรโดยไม่เปลี่ยนแปลงทั้งรูปร่างและรูปทรงและสี มีหลากหลายพื้นผิวและโทนสี	เหมาะสำหรับนำมาตัดเป็นรูปทรงต่าง ๆ เพื่อนำมาปะติดบนวัสดุผิวเรียบ สามารถซ้อนทับได้หลายชั้นเพื่อให้ผลงานมีความน่าสนใจมี มิติและแทนค่าน้ำหนักของสี	ผู้เขียนได้นำใบไม้แห้งมาใช้เพื่อปะติดลงบนแผ่นไม้เป็นบรรยากาศของสวนปาล์ม และรูปทรงของบุคคลในครอบครัว เพื่อให้เกิดเป็นมิติและแทนค่าน้ำหนักของสีในชิ้นงาน
3	วัสดุธรรมชาติ (เปลือกหอย)	 ภาพที่ 3 เปลือกหอย ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ	สสารที่เป็นของแข็งที่ห่อหุ้มลำตัวภายนอกของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ลักษณะเป็นเนื้อปูน ผิวมันวาว	เหมาะสำหรับนำมาปะติดบนวัสดุผิวเรียบเพื่อสร้างเป็นพื้นผิวแบบต่าง ๆ	ผู้เขียนได้นำเปลือกหอย มาปะติดลงบนแผ่นไม้เป็นรูปทรงของทะลายปาล์ม เพื่อให้เกิดเป็นมิติและพื้นผิวที่มันวาว

ที่	วัสดุ	ภาพประกอบ	ลักษณะ	ความเหมาะสม	การนำมาใช้
4	สีโป๊ว	 ภาพที่ 4 สีโป๊ว ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ	เป็นเคมีวัตถุลักษณะเนื้อครีมเหนียวข้น เมื่อโดนอากาศจะแข็งตัว	เหมาะสับหรับการนำมาบีบเป็น เส้น รูปร่าง รูปทรง เพื่อสร้างพื้นผิวแบบต่าง ๆ	ผู้เขียน ได้ นำสีโป๊วมาผสมกับสีผสมอาหาร เพื่อบีบเป็นลวดลายของใบปาล์มที่พลิ้วไหวทับถมกัน
5	ดินไทย	 ภาพที่ 5 ดินไทย ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ	มีคุณสมบัติคล้ายดินเหนียว สามารถเปลี่ยนแปลงรูปทรงได้ เมื่อโดนอากาศจะแข็งตัว	เหมาะสับหรับการนำมาปั้นเป็นรูปทรง เพื่อสร้างพื้นผิวแบบต่าง ๆ	จากข้อมูลข้างต้น ผู้เขียน ได้ นำดินไทยมาปั้นเป็นขั้วของทะลายปาล์ม เพื่อให้เกิดเป็นมิติและพื้นผิวที่สมจริง
6	ไม้กระดานอัด	 ภาพที่ 6 ไม้กระดานอัด ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ	เกิดจากวิธีการผลิตโดยการนำไม้แผ่นบางหลายแผ่นซ้อนกัน ใช้กาวเป็นวัสดุยึดตรึง นำไปอบด้วยความร้อน มีลักษณะ เนื้อไม้แน่นผิวเรียบสวย แข็งแรงทนทาน ไม่บิดงอง่าย	เหมาะสับหรับนำมาตัด เลื่อย ฉลุ เป็นรูปร่างรูปทรงต่าง ๆ ในผลงาน ใช้เป็นฐานรองชิ้นงาน	ผู้เขียนนำไม้กระดานอัดมาฉลุเป็นลวดลายต่าง ๆ นำไปจัดองค์ประกอบเป็นรูปทรงต่าง ๆ และใช้เป็นฐานรองของชิ้นงานเพื่อความแข็งแรง

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

1.ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ

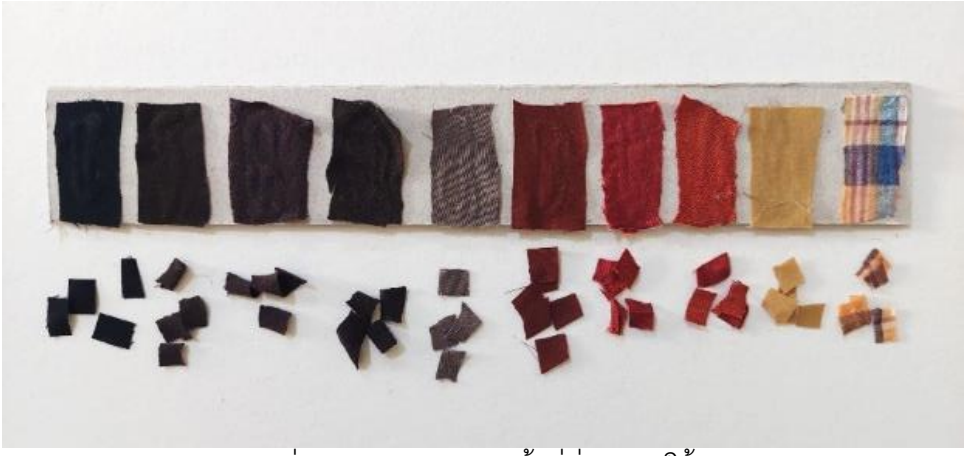
เป็นขั้นตอนการเตรียมวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการปะติดและต้องใช้รูปทรงแบบเดิมในจำนวนมาก เพื่อมาประกอบ ปะติด และสร้างพื้นผิวในส่วนต่าง ๆ โดยการตัดใบไม้ ผ้า และเปลือกหอย ให้เป็นรูปทรง ขนาดสัดส่วนที่ต้องการ

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ภาพที่ 7 การเตรียมวัสดุธรรมชาติ

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 8 การเตรียมวัสดุผ้าที่ผ่านการใช้งาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 9 การตัดเตรียมวัสดุธรรมชาติ

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 10 การตัดเตรียมวัสดุธรรมชาติ

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

2. ขั้นทำโครงสร้าง ฉลุส่วนประกอบรูปร่างรูปของชิ้นงาน

เป็นการกำหนดขนาดของโครงสร้าง โดยได้จากการขยายขนาดจากการสร้างภาพร่าง โครงสร้างของชิ้นงานนี้ประกอบด้วยแผ่นไม้กระดานอัดที่ฉลุลายเป็นรูปร่างรูปทรงต่าง ๆ ซ้อนทับกันให้มีมิติ และช่องว่างที่สวยงาม ตามหลักองค์ประกอบศิลป์และตามการสร้างภาพร่างของแต่ละชิ้น ผลงานแต่ละชิ้นมีลักษณะเป็นรูปทรงอิสระตามธรรมชาติ จำเป็นจะต้องวางแผนอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีความคงทนแข็งแรงเหมาะสมต่อสถานที่และสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย

ภาพที่ 11 การร่างภาพชิ้นงาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ภาพที่ 12 การตัดโครงสร้างชิ้นงาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 13 โครงสร้างชิ้นงาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 14 การฉลุส่วนประกอบของชิ้นงาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ภาพที่ 15 ส่วนประกอบของชิ้นงาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

3.ขั้นปะติดวัสดุธรรมชาติและผ้า

ขั้นตอนนี้ผู้เขียนได้นำเอาเทคนิคการปะติดเศษผ้าและวัสดุธรรมชาติ มาปรับใช้ในผลงานสื่อผสม นำเอาเทคนิคในการตัดผ้าและวัสดุธรรมชาติชิ้นเล็กๆ มาปะติดตอนทับกันในหลายเฉดสี แทนค่าของสีเพื่อสื่อถึงความรู้สึกในวัตถุต่าง ๆ ท่าทาง รวมทั้งการใช้แสงและเงาในภาพที่มีมิติ ตื้นลึก ทำให้ภาพดูมีระยะห่างและให้ความรู้สึกถึงธรรมชาติ โดยส่วนที่ต้องให้ความสำคัญมากกับการปะติดเฉดสีคือบริเวณใบหน้า เพื่อแสดงบุคลิกและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของบุคคลในผลงานที่สร้างสรรค์

ภาพที่ 16 ขั้นปะติดวัสดุธรรมชาติและผ้า

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ภาพที่ 18 การปะติดวัสดุธรรมชาติและผ้า

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 19 การปะติดวัสดุธรรมชาติและผ้า

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 20 การปะติดใบหน้า

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

4.ขั้นสร้างพื้นผิวและลวดลายบีบสีโป๊ว

ขั้นตอนนี้ผู้เขียนได้นำเอาเทคนิคการบีบสีนูนมาใช้ในผลงานศิลปะ โดยการใช้สีโป๊วมาผสมกับสีผสมอาหาร และบีบเป็นเส้นที่ก่อให้เกิดเป็นลวดลายต่าง ๆ และพื้นผิวทางธรรมชาติแบบต่าง ๆ โดยเส้นที่บีบมีความสำคัญมากที่จะส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว อ่อนน้อม เป็นธรรมชาติ ความสมดุลและมีเอกภาพในชิ้นงานจึงจำเป็นต้องกำหนดทิศทางเส้นในผลงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดก่อนบีบสี

ภาพที่ 21 ลวดลายจากพื้นผิวสีโป๊ว และผ้า

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 22 การบีบสร้างลวดลายสีโป๊ว

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ภาพที่ 23 การบีบสีสร้างลวดลายสีโป๊ว

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

5. ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดของชิ้นงานเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างสรรค์ผลงานโดยการเก็บรายละเอียดของผลงานหรือตกแต่งชิ้นงานให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น การปะติดเพิ่มเติมเพื่อเพิ่ม ปรับแก้แสงเงาให้มีความสวยงามมากขึ้น การเก็บรอยกาวให้เรียบร้อย และตรวจส่วนที่ติดกาวหรือยึดไม่แข็งแรง ปรับแก้ให้สมบูรณ์

ภาพที่ 24 การเก็บรายละเอียด เก็บรอยกาว

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ภาพที่ 25 การเก็บรายละเอียดปะติดผ้าเพิ่มเติมน้ำหนักในชิ้นงาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ภาพที่ 26 การเก็บรายละเอียดปะติดผ้าเพิ่มเติมน้ำหนักในชิ้นงาน

ที่มา: เฉลิมพงษ์ พิมพ์เทพ

ผลการดำเนินการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ทั้งด้านเนื้อหา ด้านเทคนิควิธีการ ต้องมาจากการศึกษาค้นคว้าหาความรู้รวมทั้งประสบการณ์และแรงบันดาลใจ จึงจะมีผลให้รูปแบบการนำเสนอผลงานสามารถถ่ายทอดให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการการสร้างสรรค์ผลงาน ในครั้งนี้ผู้เขียนได้วางแผนการดำเนินการสร้างสรรค์และเรียบเรียงขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติงาน

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์เรื่องความอบอุ่น มีลักษณะการสร้างสรรค์แบ่งเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกันในด้านความคิด เนื้อหาโดยแบ่งออกได้ดังนี้

1. ผลงานที่แสดงออกทางด้านรูปร่างและรูปทรงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลงานที่แสดงออกทางด้านรูปร่างและรูปทรงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยรูปแบบกึ่งนามธรรมที่มีการสร้างสรรค์ส่วนประกอบ ขึ้นมาใหม่ ด้วยการคลี่คลายรูปทรงจากธรรมชาติ จากต้นปาล์มที่มีใบพลิ้วไหว ทะลายปาล์ม พื้นดินต้นหญ้า นำมาปะติดประกอบเชื่อมโยงกันเป็นพื้นที่ในความทรงจำที่มีความล่องลอยเชื่อมโยงกัน

2. ผลงานที่แสดงออกทางด้านความอบอุ่นเกี่ยวกับวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ในครอบครัว

ผลงานที่แสดงออกถึงความอบอุ่นเกี่ยวกับ วิถีชีวิตเกษตรกรรมและความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยการนำเอาวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพชาวสวนมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นส่วนใหญ่ในชิ้นงาน และมีการสร้างสรรค์ดัดแปลงตามจินตนาการของผู้สร้างสรรค์มีการใช้ผ้าที่ผ่านการใช้งานและวัสดุธรรมชาติเป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อถึงความทรงจำเกี่ยวกับความอบอุ่นในวิถีชีวิตเกษตรกรรมของผู้เขียน

3. ผลงานที่แสดงออกทางด้านพื้นผิวที่สื่อถึงร่องรอยการประกอบอาชีพชาวสวน

ผลงานที่แสดงออกด้านพื้นผิวที่สื่อถึงการประกอบอาชีพชาวสวน โดยใช้วัสดุธรรมชาติ และผ้าที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชาวสวนมาผสมผสาน กับสีโป๊ะเพื่อให้เกิดร่องรอย ของพื้นดิน ต้นไม้ใบไม้ที่สวยงามตามต้องการเพื่อสื่อถึง ธรรมชาติและวิธีชีวิตของชาวสวน

ด้านสุนทรียภาพ

แสดงสุนทรียภาพ คือการใช้รูปร่างรูปทรงที่เลียนแบบธรรมชาติในการแสดงอารมณ์ความรู้สึก การปะติด เพื่อสร้างรูปร่าง รูปทรงอิสระ จากธรรมชาติ การใช้เส้นตรงและเส้นโค้งในการเลียนแบบลักษณะของต้นไม้ กอหญ้า ลำธาร ให้ความรู้สึก พลิ้วไหว การฉลุไม้เป็นรูปร่างรูปทรงอิสระต่าง ๆ ในธรรมชาติเช่น คน ปลา ผลไม้ ให้ความรู้สึกมีชีวิต เคลื่อนไหว อิสระ1

ด้านทัศนธาตุ

1. เส้น มีการใช้เส้นในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่การใช้เส้นตรงในลำต้นต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ อุปกรณ์ทำสวน ภาชนะเครื่องใช้ เพื่อให้ความรู้สึกกว้างขวาง เงียบสงบ นิ่ง ราบเรียบ ผ่อนคลายสายตา การใช้ส้นโค้งใน คน ต้นไม้ ปลา นก ลำธาร เสื้อผ้า กิ่งก้านต้นไม้ ผลไม้ เพื่อให้ความรู้สึกอ่อนไหว อ่อนโยน อบอุ่น เส้นทั้งหมดสัมพันธ์กลมกลืนกันทั้งชิ้นงาน แสดงความรู้สึกเคลื่อนไหว ลื่นไหล ดึงดูดความสนใจ

2. รูปร่างรูปทรง ใช้รูปแบบ ลักษณะการเลียนแบบรูปร่างรูปทรงธรรมชาติ รูปทรงอินทรีย์รูป รูปทรงอิสระ แสดงรูปร่างรูปทรงตามธรรมชาติ ของคน สัตว์ ทิวทัศน์ ต้นไม้ ปลา ผลไม้ เนินดิน

ก้อนหิน ลำธาร ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว เติบโต การใช้รูปทรงเรขาคณิตเป็นรูปทรงที่ให้โครงสร้าง แสดงรูปทรงอุปกรณ์ทำสวน ภาชนะเครื่องใช้ ให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง

3. พื้นผิว การสร้างพื้นผิวหยาบในต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ กอหญ้า เพื่อให้ความรู้สึกเข้มแข็งแข็งแรง การใช้พื้นผิวเรียบในการสร้าง ผิวคน ผลไม้ ปลา อุปกรณ์ทำสวน ภาชนะเครื่องใช้ เสื้อผ้า ผิวน้ำ เพื่อให้ความรู้สึกนุ่มนวล อ่อนไหว ลื่นไหล การสร้างผิวขรุขระใน ดิน ก้อนหิน ต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ กอหญ้า เพื่อให้ความรู้สึกตื่นเต้น ดึงดูดความสนใจ

4. สี โทนสีดำ ใช้แทนค่าความรู้สึกมั่นคง มีพลัง ใช้เน้นน้ำหนักของผลงานแต่ละส่วนเพื่อให้เกิดระยะใกล้ ไกล ความมีมิติของผลงาน โทนสีน้ำตาลใช้แทนค่าความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรม และบรรยากาศของธรรมชาติ โทนสีส้ม ใช้แทนค่าความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรม และบรรยากาศของธรรมชาติ โทนสีเหลืองใช้แทนค่าความรู้สึก สดใส มีพลัง เคลื่อนไหว ช่วยเพิ่มความรู้สึกมีชีวิตชีวาให้ชิ้นงานและเพิ่มความสว่างให้ผลงาน

ด้านหลักองค์ประกอบศิลป์

1. เอกภาพ การจัดภาพโดยรวมมีความเป็นเอกภาพด้วยเส้น รูปร่าง รูปทรง สี ที่สัมพันธ์กลมกลืนกันทั้งรูปคนและธรรมชาติ ทำให้ทั้งภาพดูเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2. ดุลยภาพ แสดงภาพของบุคคลอยู่ตรงกลางภาพ และมีทิวทัศน์ในบริเวณว่าง มีการใช้น้ำหนักแสงเงา เพื่อความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพราะจะทำให้ผลงานมีความเคลื่อนไหว รูปทรงมีชีวิตชีวา มีความน่าสนใจละดึงดูดสายตา

3. ความกลมกลืน ผลงานมีความกลมกลืนสอดคล้องกัน ทั้งด้านลักษณะรูปแบบผลงานที่สร้างสรรค์ทัศนธาตุ สี รูปร่าง รูปทรง เส้น กับเรื่องราว แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ด้านเทคนิคกระบวนการ

ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานรูปแบบสื่อผสม โดยการนำเอาองค์ประกอบทางศิลปะ และทัศนธาตุต่าง ๆ เช่น เส้น สี รูปร่างรูปทรง จากธรรมชาติมาสร้างสรรค์ตามแนวความคิดร่วมกับวัสดุและอุปกรณ์ที่หลากหลายให้เกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกอบอุ่นในวิถีชีวิตและธรรมชาติโดยใช้เทคนิคใช้เทคนิค การปะติดที่สื่อถึงการประกอบเรื่องราวความอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต และใช้เทคนิคการบีบสีโป๊ว การฉลุไม้ เพื่อสร้างรูปร่าง รูปทรงอิสระ ที่ถ่ายถอดความรู้สึกอบอุ่น

วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในการสร้างสรรค์

ลักษณะของผลงาน เป็นสื่อผสมรูปแบบ 2 มิติ โดยผลงานชิ้นนี้มีลักษณะเป็นรูปทรง อิสระ ขนาด 1.30 x 2.20 เมตร ในผลงานประกอบไปด้วยรูปร่างรูปทรงที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์เป็นรูปทรงที่เกิดขึ้นจากการเลียนแบบธรรมชาติ โดยการนำลักษณะและรูปร่างรูปทรงของธรรมชาติมาเติมแต่งให้เหมาะสมกับผลงานและเป็นไปตามหลักของทัศนศิลป์ คือ การปะติดผ้า เพื่อปะติดลงบนแผ่นไม้เป็นบรรยากาศของสวนปาล์ม และรูปทรงของบุคคลในครอบครัว เพื่อให้เกิดเป็นมิติและแทนค่าน้ำหนักของสีในชิ้นงาน การนำเปลือกหอย มาปะติดลงบนแผ่นไม้เป็นรูปทรงของทะลายปาล์ม เพื่อให้เกิดเป็นมิติและพื้นผิวที่มันวาว การบีบสีโป๊ว เพื่อบีบเป็นลวดลายของใบปาล์มที่พลิ้วไหว ทับถมกัน และพื้นผิวของทะลายปาล์ม การฉลุไม้เป็นลวดลายต่าง ๆ นำไปจัดองค์ประกอบเป็นรูปทรงต่าง ๆ และใช้เป็นฐานรองของชิ้นงานเพื่อความแข็งแรง การนำดินไทยมาปั้นเป็นขั้วของทะลายปาล์มเพื่อให้เกิดเป็นมิติและพื้นผิวที่สมจริง การสร้างพื้นผิวหยาบในต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ กอหญ้า เพื่อให้ความรู้สึกเข้มแข็งแข็งแรง การใช้พื้นผิวเรียบในการสร้าง ผิวคน ผลไม้ ปลา อุปกรณ์ทำสวน ภาชนะเครื่องใช้ เสื้อผ้า ผิวน้ำ เพื่อให้ความรู้สึกนุ่มนวล อ่อนไหว ลื่นไหล การสร้างผิวขรุขระใน ดิน ก้อนหิน ต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ กอหญ้า เพื่อให้ความรู้สึกตื่นเต้น ดึงดูดความสนใจ การใช้เส้นตรงในลำต้นต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ อุปกรณ์ทำสวน ภาชนะเครื่องใช้ เพื่อให้ความรู้สึกกว้างขวาง เงียบสงบ นิ่ง ราบเรียบ ผ่อนคลาย สายตา การใช้ส้นโค้งใน คน ต้นไม้ ปลา นก ลำธาร เสื้อผ้า กิ่งก้านต้นไม้ ผลไม้ เพื่อให้ความรู้สึกอ่อนไหว อ่อนโยน อบอุ่น การใช้สี โทนสีดำ ใช้แทนค่าความรู้สึกมั่นคง มีพลัง ใช้เน้นน้ำหนักของผลงานแต่ละส่วนเพื่อให้เกิดระยะใกล้ ไกล ความมีมิติของผลงาน โทนสีน้ำตาลใช้แทนค่าความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรม และบรรยากาศของธรรมชาติ โทนสีส้ม ใช้แทนค่าความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรม และบรรยากาศของธรรมชาติ โทนสีเหลืองใช้แทนค่าความรู้สึก สดใส มีพลัง เคลื่อนไหว ช่วยเพิ่มความรู้สึกมีชีวิตชีวาให้ชิ้นงานและเพิ่มความสว่างให้ผลงาน

วิเคราะห์กระบวนการทางความคิดในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์ชุด ความอบอุ่น ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจมาจากความรู้สึกอบอุ่นในครอบครัวและวิถีชีวิตเกษตรกรรมของตัวผู้สร้างสรรค์ การระลึกถึงความอบอุ่น ความผูกพัน ความสุขสงบในวิถีชีวิตเกษตรกรรมของครอบครัวเกิดเป็นแนวความคิดที่จะสร้างรูปทรงของบุคคลในเรื่องราวของครอบครัว ในพื้นที่ที่เคยพบเห็นและคุ้นชินจากวิธีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายในอดีต โดยนำมาสร้างสรรค์ใหม่เพื่อแสดงถึงความอบอุ่นต่อครอบครัวและวิถีชีวิตเกษตรกรรม โดยชิ้นนี้ ได้แสดงภาพพ่อกำลังอุ้มน้องชายและจูงมือผู้เขียนเดินทางกลับจากสวนจากการไปดูแลสวนปาล์ม

ผ่านวัสดุธรรมชาติและผ้าที่ผ่านการใช้งาน โดยใช้เทคนิคการปะติดที่สื่อถึงการประกอบเรื่องราวความอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต และใช้เทคนิคการบีบสีโป๊ว การฉลุไม้ เพื่อสร้างรูปร่าง รูปทรงอิสระที่ถ่ายถอดความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายในความทรงจำ

วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสร้างสรรค์ ผลงานสร้างสรรค์ชุด ความอบอุ่น คือ การฉลุชิ้นส่วนประกอบ ของโครงสร้างผลงาน ซึ่งมีรูปร่างรูปทรงอิสระ และมีส่วนที่ยื่นออกมาจากโครงสร้างหลักโดยรอบ จึงมีปัญหาในการประกอบชิ้นงาน ต้องระมัดระวังการแตกหัก และการเคลื่อนย้ายผลงาน

ผลสัมฤทธิ์ ผลงานสร้างสรรค์

ภาพที่ 27 ภาพผลงานสร้างสรรค์ ชื่อ ความอบอุ่น หมายเลข 1
เทคนิควัสดุผสมจากวัสดุธรรมชาติและผ้า ขนาด 1.30 x 2.20

Journal of Suan Sunandha Arts and Culture
วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 /2567

ภาพที่ 28 ภาพผลงานสร้างสรรค์ ชื่อ ความอบอุ่น หมายเลข 2
เทคนิควัสดุผสมจากวัสดุธรรมชาติและผ้า ขนาด 1.60 x 2.00

ภาพที่ 29 ภาพผลงานสร้างสรรค์ ชื่อ ความอบอุ่น หมายเลข 3
เทคนิควัสดุผสมจากวัสดุธรรมชาติและผ้า ขนาด 1.20 x 1.90

สรุปผลการศึกษาและสร้างสรรค์

ผลจากการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ เรื่องความอบอุ่น ผู้สร้างสรรค์ได้เริ่มศึกษา โดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตของครอบครัว รวมถึงสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความสุขความอบอุ่น และความประทับใจจากประสบการณ์ส่วนตัวผู้เขียนในอดีตจนถึงปัจจุบัน ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ เกี่ยวกับ ครอบครัว ความอบอุ่น วิถีชีวิต การประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อวิเคราะห์ ข้อมูล ทบทวนความทรงจำ อารมณ์จากบรรยากาศเพื่อรวบรวมข้อมูลให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น วิเคราะห์วางแผนและตั้งข้อสังเกตในการใช้แนวความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการ เพื่อความเหมาะสมในการสร้างสรรค์ผลงาน ทดลองร่างคร่าว ๆ สร้างภาพร่างเพื่อให้เห็นภาพรวมของรูปทรง ลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้เทคนิคสื่อผสมด้วยการปะติดวัสดุธรรมชาติที่ให้ความรู้สึกถึงวิถีชีวิตเกษตรกรรมและผ้าที่ผ่านจากใช้งาน ที่ทำให้รู้สึกถึงความอบอุ่นในวิถีชีวิตเกษตรกรรม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ
2. ขั้นทำโครงสร้างฉลุส่วนประกอบรูปร่างรูปของชิ้นงาน
3. ขั้นปะติดวัสดุธรรมชาติและผ้า
4. ขั้นสร้างพื้นผิวและลวดลายบีบสีโป๊ว
5. ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดของชิ้นงาน
6. นำเสนอผลงานสู่สาธารณะชน

ด้านความคิดในการสร้างสรรค์ ผู้เขียนได้รับแรงบันดาลใจมาจากความรู้สึกอบอุ่น ของครอบครัวในวิถีชีวิตเกษตรกรรม การได้อยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้า รักใคร่ดูแลซึ่งกันและกัน การได้ร่วมกันทำกิจวัตรประจำวัน ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายตามวิถีชีวิตเกษตรกรรม ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความผูกพันที่แสนอบอุ่นในครอบครัวและวิถีชีวิต มีความสุขและคิดถึงคนในครอบครัวอยู่เสมอ มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มีกำลังใจในการใช้ชีวิต เกิดเป็นแนวความคิดที่จะสร้างรูปทรงของบุคคลในเรื่องราวของครอบครัว ในพื้นที่ที่เคยพบเห็นและคุ้นชินจากวิถีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายในอดีต โดยนำมาสร้างสรรค์ใหม่ เพื่อแสดงถึงความอบอุ่นต่อครอบครัวและวิถีชีวิตเกษตรกรรม ผู้เขียนจึงนำความรู้สึกเหล่านี้ มาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เรื่องความอบอุ่น โดยการสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปศึกษานิพนธ์ทั้ง 3 ชิ้น ซึ่งแต่ละชิ้นมีแนวความคิด เทคนิค และวิธีที่คล้ายคลึงกัน โดยผลงานมีขนาดที่แตกต่างกันทำให้การแสดงออกทางความรูสึกนั้น หลากหลายขึ้น ผลงานสร้างสรรค์ชุดความอบอุ่น มีลักษณะการสร้างสรรค์ แบ่งเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกันในด้านความคิด เนื้อหาโดยแบ่งออกได้ดังนี้

1. ผลงานแสดงออกทางด้านรูปร่างและรูปทรงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยรูปแบบกึ่งนามธรรมที่มีการสร้างสรรค์ส่วนประกอบขึ้นมาใหม่ด้วยการคลี่คลายรูปทรงจากธรรมชาติ จากต้นปาล์มที่มีใบพลิ้วไหว ทะลายปาล์ม พื้นดินต้นหญ้า นำมาปะติดประกอบเชื่อมโยงกันเป็นพื้นที่ในความทรงจำที่มีความล่องลอยเชื่อมโยงกัน

2. ผลงานแสดงออกทางด้านความอบอุ่นเกี่ยวกับวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ในครอบครัว ผลงานแสดงออกถึงความอบอุ่นเกี่ยวกับวิถีชีวิตเกษตรกรรมและความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยการนำเอาวัสดุที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพชาวสวนมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นส่วนใหญ่ในชิ้นงาน และมีการสร้างสรรค์ดัดแปลงตามจินตนาการของผู้สร้างสรรค์มีการใช้ผ้าที่ผ่านการใช้งานและวัสดุธรรมชาติเป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อถึงความทรงจำเกี่ยวกับความอบอุ่นในวิถีชีวิตเกษตรกรรมของผู้เขียน

3. ผลงานที่แสดงออกทางด้านพื้นผิวที่สื่อถึงร่องรอยการประกอบอาชีพชาวสวน โดยใช้วัสดุธรรมชาติ และผ้า ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชาวสวนมาผสมผสาน กับสีโป๊เพื่อให้เกิดร่องรอยของพื้นดิน ต้นไม้ใบไม้ที่สวยงามตามต้องการเพื่อสื่อถึง ธรรมชาติและวิธีชีวิตของชาวสวน

ด้านเทคนิคกระบวนการ ผู้เขียนได้สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานรูปแบบสื่อผสม โดยการนำเอาองค์ประกอบทางศิลปะ และทัศนธาตุต่าง ๆ เช่น เส้น สี รูปร่างรูปทรง จากธรรมชาติมาสร้างสรรค์ตามแนวความคิดร่วมกับวัสดุและอุปกรณ์ที่หลากหลาย ให้เกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกอบอุ่นในวิถีชีวิตและธรรมชาติโดยใช้เทคนิคใช้เทคนิค การปะติดผ้า เพื่อปะติดลงบนแผ่นไม้ เป็นบรรยากาศของสวนปาล์ม และรูปทรงของบุคคลในครอบครัว เพื่อให้เกิดเป็นมิติและแทนค่าน้ำหนักของสีในชิ้นงาน การนำเปลือกหอยมาปะติดลงบนแผ่นไม้เป็นรูปทรงของทะลายปาล์มเพื่อให้เกิดเป็นมิติและพื้นผิวที่มันวาว การบีบสีโป๊วเพื่อบีบเป็นลวดลายของใบปาล์มที่พลิ้วไหวทับถมกัน และพื้นผิวของทะลายปาล์ม การฉลุไม้ เป็นลวดลายต่าง ๆ นำไปจัดองค์ประกอบเป็นรูปทรงต่าง ๆ และใช้เป็นฐานรองของชิ้นงานเพื่อความแข็งแรง การนำดินไทยมาปั้นเป็นขั้วของทะลายปาล์มเพื่อให้เกิดเป็นมิติและพื้นผิวที่สมจริงการสร้างพื้นผิวหยาบใน ต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ กอหญ้า เพื่อให้ความรู้สึกเข้มแข็ง แข็งแรง การใช้พื้นผิวเรียบในการสร้าง ผิวคน ผลไม้ ปลา อุปกรณ์ทำสวน ภาชนะเครื่องใช้ เสื้อผ้า ผิวน้ำ เพื่อให้ความรู้สึกนุ่มนวล อ่อนไหว ลื่นไหล การสร้างผิวขรุขระใน ดิน ก้อนหิน ต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ กอหญ้า เพื่อให้ความรู้สึกตื่นเต้น ดึงดูดความสนใจ การใช้เส้นตรงในลำต้นต้นไม้ กิ่งก้านใบไม้ อุปกรณ์ทำสวน ภาชนะเครื่องใช้ เพื่อให้ความรู้สึกกว้างขวาง เงียบสงบ นิ่งราบเรียบ ผ่อนคลายสายตา การใช้เส้นโค้งใน คน ต้นไม้ ปลา นก ลำธาร เสื้อผ้า กิ่งก้านต้นไม้ ผลไม้ เพื่อให้ความรู้สึกอ่อนไหว อ่อนโยน อบอุ่น การใช้สี โทนสีดำ ใช้แทนค่าความรู้สึกมั่นคง มีพลัง ใช้เน้นน้ำหนักของผลงานแต่ละส่วนเพื่อให้เกิดระยะใกล้ไกล ความมีมิติของผลงาน โทนสีน้ำตาลใช้แทนค่า

ความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรม และบรรยากาศของธรรมชาติ โทนสีส้ม ใช้แทนค่าความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่เกษตรกรรม และบรรยากาศของธรรมชาติ โทนสีเหลืองใช้แทนค่าความรู้สึก สดใส มีพลัง เคลื่อนไหว ช่วยเพิ่มความรู้สึกมีชีวิตชีวาให้ชิ้นงานและเพิ่มความสว่างให้ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคนี้เป็นการพัฒนาฝีมือทางด้านศิลปะ การวางแผน การทดลอง และฝึกกระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการด้านเทคนิคสื่อผสม ผู้เขียนได้ปฏิบัติตลอดระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์ชุดความอบอุ่นนี้ ทำให้ผู้เขียนมีความเข้าใจในเทคนิคสื่อผสม ผู้เขียนพบปัญหาทางด้านกระบวนการที่ต้องเรียนรู้ และนำไปปรับใช้กับผลงาน ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้ทำให้ผู้เขียน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง และพัฒนารูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อการต่อยอดต่อไป

อภิปรายผล

ผลงานสร้างสรรค์ชุดความอบอุ่นได้รับแรงบันดาลใจมาจากความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวในวิถีชีวิตเกษตรกรรม การได้อยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้า รักใคร่ดูแลซึ่งกันและกัน การได้ร่วมกันทำกิจวัตรประจำวัน ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายตามวิถีชีวิตเกษตรกรรม ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความผูกพันที่แสนอบอุ่นในครอบครัวและวิถีชีวิต มีความสุขและคิดถึงคนในครอบครัวอยู่เสมอ มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มีกำลังใจในการใช้ชีวิต เกิดเป็นแนวความคิดที่จะสร้างรูปทรงของบุคคลในเรื่องราวของครอบครัว ในพื้นที่ที่เคยพบเห็นและคุ้นชินจากวิธีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายในอดีต โดยนำมาสร้างสรรค์ใหม่ เพื่อแสดงถึงความอบอุ่นต่อครอบครัวและวิถีชีวิตเกษตรกรรม ผ่านวัสดุธรรมชาติและผ้าที่ผ่านการใช้งาน โดยใช้เทคนิค การปะติดที่สื่อถึงการประกอบเรื่องราวความอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิต และใช้เทคนิคการบีบสีโป๊ว การฉลุไม้ เพื่อสร้างรูปร่าง รูปทรงอิสระ ที่ถ่ายถอดความรู้สึกอบอุ่นของครอบครัวและวิถีชีวิตเกษตรกรรมที่เรียบง่ายในความทรงจำ

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ควรจะศึกษาจากหลายแหล่งข้อมูล ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งการหาข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้มีมุมมอง และมีแนวทางในการพัฒนา ทั้งด้านแนวคิด ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ มากขึ้น

2. การเลือกใช้วัสดุที่จะนำมาสร้างสรรค์ผลงานนั้น ตองศึกษาข้อมูล คุณสมบัติของ วัสดุอุปกรณ์ให้ชัดเจน จำเป็นต้องทดลอง และไปค้นหาจากสถานที่จริง เพื่อให้ได้วัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ใกล้เคียงกับแนวความคิด และแสดงความรู้สึกได้ดีมากยิ่งขึ้น

3. ก่อนเริ่มการปฏิบัติงานจริง ควรมีการทดลองวัสดุ และพัฒนาเทคนิคการสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถรู้ปัญหาของกระบวนการทั้งหมด สามารถปรับปรุงแก้ไขและสร้างผลงานจริงได้อย่างสมบูรณ์

รายการอ้างอิง

ชะลูด นิ่มเสมอ. *องค์ประกอบของศิลปะ.* พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อัมรินทร์, 2553.

สมชาย พรหมสุวรรณ. *หลักการทัศนศิลป์.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิยาลัย, 2548.